

CARF/DAC8 ja CRS/DAC2

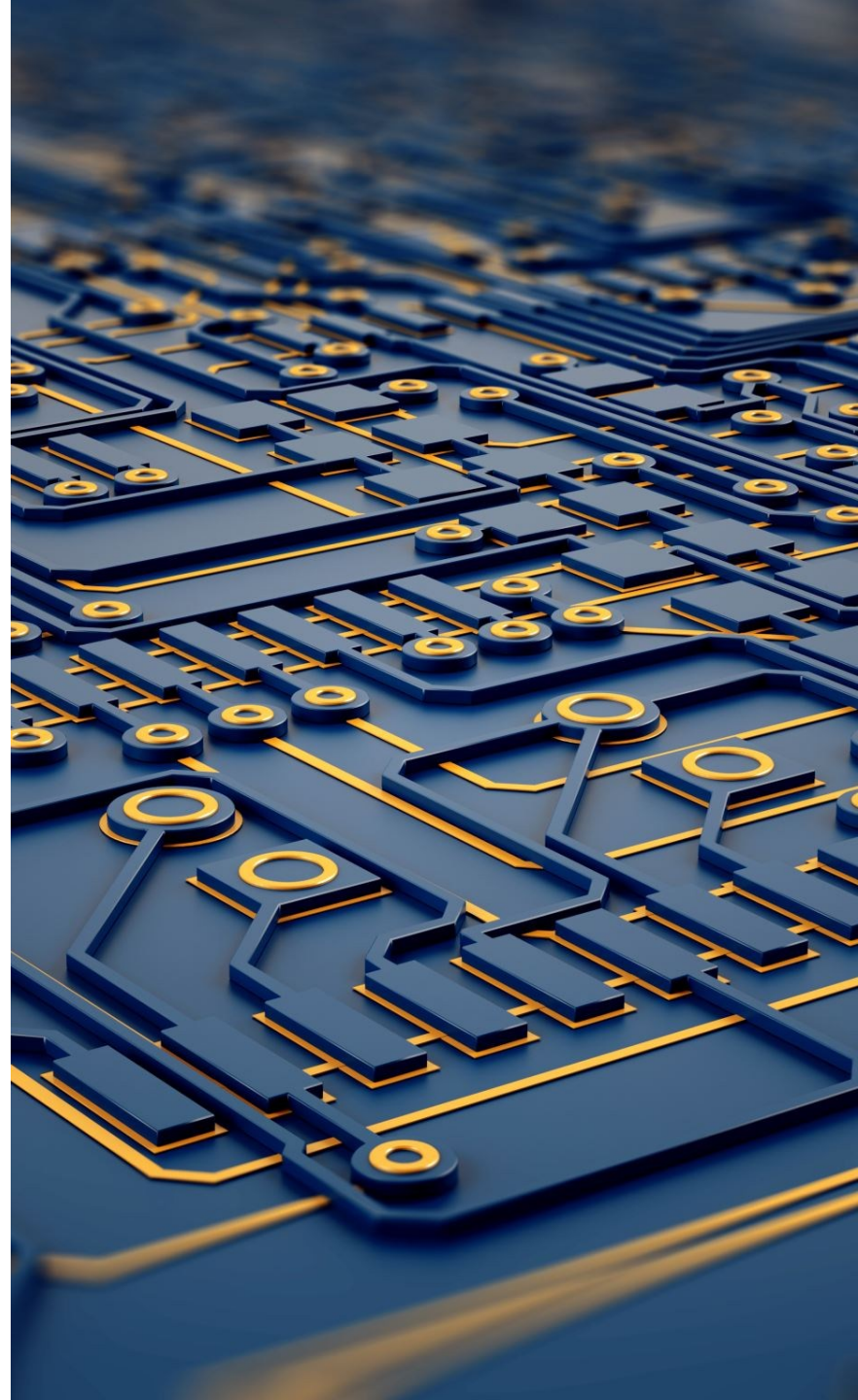
19.11.2025

Lasse Forsgren, Ylitarkastaja

Kryptoraportointi.DAC8@vero.fi

Sisällysluettelo

1. Lakimuutoksen taustaa
2. Määritelmiä
3. CARF/DAC8: Itse annettu todistus
4. CARF/DAC8 ja CRS/DAC2 raportointi
5. Rajanvetoa raportoinnin osalta
6. CARF/DAC8 vuosi-ilmoittaminen

1. Lakimuutoksen taustaa

- Taustalla OECD:n kryptovarojen raportointikehys CARF (Crypto Asset Reporting Framework), jonka kautta tietojenvaihto toteutetaan muiden kuin jäsenvaltioiden kanssa
- Pakollinen lainsäädäntömuutos, jossa toimeenpantava hallinnollisesta yhteistyöstä annetun direktiivin muutos (DAC8)
- Laajentaa jäsenvaltioiden välisen automaattisen tietojenvaihdon kryptovarapalvelun tarjoajien ilmoittamiin tietoihin
- CARF ja tätä kautta DAC8 pohjautuvat pitkälti Common Reporting Standardiin (CRS) eli finanssitilitietojen automaattiseen tietojenvaihtoon
 - Erityisesti tämä koskee huolellisuus- ja raportointivelvoitteita, jotka asetettu palveluntarjoajille
- Aikataulu muutokselle
 - Lainsäädäntö voimassa viimeistään 31.12.2025
 - Hallituksen esityksen (84/2025 vp) käsittelytiedot (4.11.2025 eduskunnan vastaus)
https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_84+2025.aspx
 - Raportoitavien tietojen kerääminen aloitettava 1.1.2026
 - Ensimmäinen vuosi-ilmoitus annettava 31.1.2027
 - Kansainvälinen tietojenvaihto ensimmäisen kerran syyskuuhun 2027 mennessä

2. Määritelmiä (1/2)

- **Kryptovaralla** tarkoitetaan arvon tai oikeuden digitaalista edustajaa, joka pystytään siirtämään ja tallentamaan sähköisesti käyttäen hajautetun tilikirjan teknologiaa tai vastaavaa teknologiaa
- **Raportoitava kryptovara** tarkoittaa muuta kuin digitaalista keskuspankkirahaa, sähköistä rahaa tai sellaista kryptovaraa, jonka osalta raportoiva kryptovarapalvelun tarjoaja on määrittänyt, ettei tätä voida käyttää maksu- tai sijoitustarkoituksiin
- **Kryptovarakäyttäjä**
 - Raportoivan kryptovarapalvelun tarjoajan asiakas suorittaakseen raportoitavia liiketoimia
- **Yksittäinen kryptovarakäyttäjä** on luonnollinen henkilö ja **yksikkökryptovarakäyttäjä** yritys

2. Määritelmiä (2/2)

- **Raportoiva kryptovarapalvelun tarjoaja** on toimija, joka suorittaa kryptovarapalveluja raportoitaville käyttäjille tai niiden puolesta vaihtotapahtumia toteuttaen
 - Kryptovarapalvelu käsittää ostot, myynnit, vaihdot, siirrot sekä säilytykset asiakkaiden puolesta
 - Voi olla yksikkö tai luonnollinen henkilö
- **Kryptovarapalvelun tarjoaja**
 - MiCA-asetuksen 3 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa tarkoitettu kryptovarapalvelun tarjoaja
 - Eli Suomen osalta Finanssivalvonta myöntänyt toimiluvan tai tietyt finanssiyhteisöt (mm. luottolaitos), jotka ilmoittaneet tarjoavansa kryptovarapalveluita
- **Kryptovaraoperaattori**
 - Muu kryptovarapalvelujen suorittaja kuin kryptovarapalvelun tarjoaja
 - Esim. sellainen toimija, joka ei kuulu MiCA-asetuksen soveltamisalaan
- **Vaihtotapahtumilla** tarkoitetaan raportoitavien kryptovarojen ja fiat-valuuttojen välistä sekä raportoitavien kryptovarojen välistä vaihtoa

3. CARF/DAC8: Itse annettu todistus (1/2)

- Palveluntarjoajan on saatava kaikilta **yksittäisiltä kryptovarakäyttäjiltään** asiakassuhdetta muodostettaessa itse annettu todistus
 - Siirtymäsäännös, jos asiakassuhde on muodostunut 31.12.2025 mennessä, itse annettu todistus on saatava 1.1.2027 mennessä
- Todistuksen on oltava yksittäisen kryptovarakäyttäjän allekirjoittama tai muulla tavalla oikeaksi vahvistama, viimeistään vastaanottopäivänä päivätty ja siinä on oltava seuraavat tiedot:
 - Etu- ja sukunimi, kotipaikan osoite, asuinlainkäyttöalueet, verotunnisteet ja syntymäaika
 - Verotunnisteiden osalta poikkeuksena tilanne, jossa asuinlainkäyttöalue ei myönnä verotunnistetta tai edellytä sen keräämistä luonnolliselta henkilöltä
 - Vastaavat vaatimukset myös yksikkökryptovarakäyttäjän kontrolloivan henkilön osalta

3. CARF/DAC8: Itse annettu todistus (2/2)

- Palveluntarjoajan on saatava kaikilta **yksikkökryptovarakäyttäjiltään** asiakassuhdetta muodostettaessa itse annettu todistus
 - Siirtymäsäännös, jos asiakassuhde on muodostunut 31.12.2025 mennessä, itse annettu todistus on saatava 1.1.2027 mennessä
- Todistuksen on oltava yksikkökryptovarakäyttäjän allekirjoittama tai muulla tavalla oikeaksi vahvistama, viimeistään vastaanottopäivänä päivätty ja siinä on oltava seuraavat tiedot:
 - Virallinen nimi, osoite, asuinlainkäyttöalueet, verotunnisteet ja muusta kuin aktiiviseksi yksiköksi tai ei-raportoitavaksi henkilöksi määritetystä yksikkökryptovarakäyttäjästä
 - vastaavat tiedot, kuten edellisellä dialla kontrolloivasta henkilöstä, mikäli tämä ei ole toimittanut itse annettua todistusta
 - tieto tehtävistä, joiden nojalla raportoitava henkilö on yksikön kontrolloiva henkilö
 - täsmentävät tiedot, miksi yksikkö on määritelty aktiiviseksi yksiköksi tai ei-raportoivaksi henkilöksi

4. CARF/DAC8 ja CRS/DAC2 raportointi (1/2)

- **CARF/DAC8 alla raportoidaan**

- Raportoitavan kryptovaran tunnistetunniste (tulee käyttää Digital Token Identifier -tunnistetta ISO 24165, esim. 4H95J0R2X, aina, kun sellainen on saatavilla)
- Kryptovarojen myynnit, ostot, vaihdot ja siirrot tyypeittäin
- Summaarisena vuositietona bruttomääräisenä
- Yksiköiden yhteenlaskettu lukumäärä ja raportoitavien liiketoimien lukumäärä
 - Kryptovara voi jakautua useaan desimaaliin ja nämä yhdisteltävä raportoinnissa
- Fiat-valuutassa (käytännössä euroina Suomessa)
- Vähittäismaksutapahtumat (tuotteita ostettaessa, kun kaupan kohteen arvo yli 50K\$)
- Liiketoimien käypä markkina-arvo, esim. kryptovarojen siirroissa

4. CARF/DAC8 ja CRS/DAC2 raportointi (2/2)

- **CRS/DAC2 alla raportoidaan**
 - Digitaalinen keskuspankkiraha, jolla tarkoitetaan keskuspankin tai muun rahaviranomaisen liikkeeseen laskemaa digitaalista fiat-valuutta
 - Sähköinen raha
 - 1) joka on fiat-valuutan digitaalinen kirjaus;
 - 2) joka on laskettu liikkeeseen vastaanotettaessa maksutapahtumien suorittamiseen tarkoitettuja varoja;
 - 3) jota edustaa liikkeeseenlaskijaan kohdistuva saman fiat-valuutan määräinen saatava;
 - 4) jonka luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka ei ole liikkeeseenlaskija, hyväksyy maksuna; ja
 - 5) joka on liikkeeseenlaskijaan sovellettavien sääntelyvaatimusten nojalla milloin tahansa tuotteen haltijan pyynnöstä lunastettavissa saman fiat-valuutan nimellisarvoon.
 - Vuoden lopun saldona

5. Rajanvetoa raportoinnin osalta

- Tuplaraportointia ei ole tarkoitus toteuttaa eli käytännössä tiedot on tarkoitus ilmoittaa vain joko CARFin tai CRS:n alla, ei molempien
- On kuitenkin tärkeää huomioida, että raportoiva kryptovarapalvelun tarjoaja voi joutua raportoimaan CRS:n alla ja samoin finanssilaitos voi joutua raportoimaan myös CARFin alla
 - Raportoiva kryptovarapalvelun tarjoaja voi täyttää finanssilaitoksen määritelmän ja tätä kautta edellytetään raportointivelvollisuuden täyttämistä CRS:n alla
 - Vastaavasti finanssilaitos, joka toteuttaa kryptovarojen ostoja, myyntejä ja vaihtoja asiakkaiden puolesta, voi täyttää raportoivan kryptovarapalvelun tarjoajan määritelmän ja raportoimaan nämä CARFin alla
- Johdannaiset, joiden arvo perustuu kryptovaroihin, määritellään finanssivaroiksi ja nämä raportoidaan tämän vuoksi CRS:n alla
- Samoin rahastot, jotka sijoittavat kryptovaroihin, täyttävät ensisijaisesti finanssilaitoksen määritelmän ja raportoivat CRS:n alla

6. CARF/DAC8 vuosi-ilmoittaminen

- **Vuosi-ilmoittaminen**

- Toteutetaan vastaavalla tavalla, kuten CRS:ssä eli XML-muotoisena Ilmoitin.fi-palvelun kautta
- **Raportoivan kryptovarapalvelun tarjoajan vuosi-ilmoitus (CARF/DAC8)** pohjautuu OECD:n skeemaan ja lisäksi on
- **Vuosi-ilmoitus kryptovarojen luovutuksista ja tulotapahtumista (FICARF)**
- Tämä on Suomessa säädetty kansallinen laajennus, jonka myötä suomalaiset raportoivat kryptovarapalvelun tarjoajat antavat Verohallinnolle
 - Suomessa yleisesti verovelvollisten luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saaman luovutusvoiton ja -tappion tai muun tulon laskemiseksi tarpeelliset tiedot
 - raportoitavien kryptovarojen myynneistä ja muista luovutuksista sekä tulotapahtumista
 - siltä osin kuin nämä tiedot ovat raportoivalla kryptovarapalvelun tarjoajalla
- Tarkoituksena on mahdollistaa automatisaatio sekä siirtää osa luovutusvoittoverotukseen liittyvästä laskentakokonaisuudesta verovelvollisilta itseltään tiedonantovelvollisille

